

NR 7/2015

Dato:23.06.2015

Til: Banker i Finans Norge

Att: Landbruksansvarlig, Ansvarlig for driftskredittordningen i landbruket

Kontaktperson i Finans Norge: Gunnar Harstad

Arkivref: 12-359

Rundskriv fra Finans Norge til medlemsbedriftene omfatter hovedsakelig informasjon fra Finans Norges egne organer og informasjon vedrørende endret regelverk. Rundskrivet stiles til det fagmiljø som antas å ha mest nytte av informasjonen. Dessuten legges alle rundskriv fra Finans Norge ut på medlemsnett. Det forutsettes at mottaker hos medlemselskapene foretar den nødvendige interne distribusjon.

Digitalisert notifikasjonsløsning i driftskredittordningen for landbruket. Tildeling av påloggingshemmeligheter

Fra høsten 2015 vil en ny digital løsning for å melde til varemottakerne at banken har gitt driftskreditt og tatt pant i oppgjørene fra produsenten være klar. I løsningen vil også varemottaker kunne gi banken bekreftelse på omsetningsbeløpene (kredittgrunnlaget) samt bekrefte at de står som delgarantist for driftskreditten. Det vil bli obligatorisk å benytte den digitale løsningen fra januar 2016. Dagens bruk av papirskjemaer for disse meldingene skal etter dette ikke lengre brukes.

Bankene må snarest mulig og senest 1. september 2015 melde inn på *vedlagte* skjema de personer i banken som skal tildeles påloggingshemmeligheter for notifikasjonsløsningen.

Når en bank har bevilget driftskreditt til produsenter i samsvar med driftskredittordningen for landbruket, skal banken sende melding ("notifikasjon") til produsentens varemottakere om at banken har tatt pant i oppgjør for leveransene (pant i enkle pengekrav etter panteloven § 4-4). Meldingen opplyser samtidig om hvilket kredittgrunnlag (siste års omsetning) banken har lagt til grunn. Meldingen er også et varsel om at alle oppgjør fra varemottaker skal overføres til driftskredittkontoen. Sammen med meldingen skal banken i dag sende kopi av driftskredittkontrakten. Varemottakers tilbakemelding er for uten en bekreftelse på at panteretten er notert, en bekreftelse på at varemottaker stiller seg som garantist for driftskreditten (begrenset til halvparten av bankens tap). Overenskomstene om driftskredittordningene i landbruket finner du på Finans Norges (åpne) [hjemmesider](#).

Ny webbasert notifikasjonsdialog

Hittil har bankens melding og varemottakers bekreftelse blitt sendt på papir. Finans Norge har blitt enige med Norsk Landbrukssamvirke og Kjøtt- og fjørfebransjens landsforbund - KLF om at denne dialogen skal skje elektronisk. Den digitale løsningen skal også omfatte dialogen mellom banker, vareavtakere og Garantiutvalget i Landbrukssamvirket i forbindelse med søknad om særskilt garanti.

Det er Produsentregisteret SA (landbrukets register over alle primærprodusenter og landbrukseiendommer i Norge) som har utviklet løsningen i samarbeid med Evry. Produsentregisteret vil også drifte løsningen. Både samvirkeordningen og privatordningen omfattes av løsningen for at datautvekslingen skal bli mest mulig lik for begge ordningene.

Løsningen er basert på at banken logger seg på en webportal og fyller ut et registrerings skjema om at driftskreditt er gitt og pant i oppgjørene er etablert. Varemottakeren får melding om dette fra Produsentregisteret og logger seg inn i systemet. Varemottakeren skal da kontrollere oppgitte omsetningstall og bekrefte tilbake til banken. Varemottakeren erklærer samtidig at han stiller seg som garantist. Banken behøver etter dette ikke sende driftskredittkontrakten sammen med meldingen, fordi sentrale informasjonselementer fra kontrakten blir oversendt sammen med meldingen til varemottakeren. At tjenesten vil bli lik både for samvirkeordningen og privatordningen, innebærer blant annet at varemottakere i privatordningen ikke lenger skal sende egen garantierklæring.

Det må kunne forventes at den nye digitale løsningen vil forenkle og gi en kvalitativt mye bedre informasjonsflyt mellom bankenes og varemottakernes saksbehandlere, raskere prosessflyt ved at postgang avvikles og lettere tilgang til produsentens omsetningstall. I første omgang vil det nye systemet fungere "selvstendig" og ikke være en del av bankenes saksbehandlersystemer. Muligheten for dette og eventuelle kostnader ved å tilpasse notifikasjonsløsningen til å bli en integrert del av bankens saksbehandlersystem, vil variere avhengig av bankenes leverandør og løsning.

Spesielt om trekk i oppgjør

Det har i driftskredittordningene vært en del uklarheter og tvister omkring varemottakernes opplysninger i returmeldingen til banken om trekk i oppgjør. Ett av formålene med innføringen av driftskredittordningene var å avvikle at varemottakerne ved å gi henstand med å kreve betalt for produsentens kjøp av produksjonsmidler mv og motregne dette i produsentens senere leveranser, i realiteten finansierte produsentene. Dersom trekkordninger likevel ble videreført, skulle dette i så fall gå til fradrag i omsetningsbeløpet ved beregning av kredittgrunnlaget. Det viser seg imidlertid at det for en del produksjonsformer har utviklet seg et "produksjonssamarbeid" der vareavtaker

leverer dyr til oppforing, bonden forer opp dyra og vareavtaker "tar tilbake" de slakteferdige dyra. Det er selvsagt bare nettooppgjøret over driftskredittkontoen som da skal regnes med som grunnlag for driftskreditt.

Ved utforming av tilbakemeldingen fra varemottaker til banken som er formulert for den nye digitale løsningen, er det tydeliggjort at det bare er nettooppgjøret (altså fratrukket eventuelle trekk) som gir grunnlag for driftskreditt samtidig som det er forsøkt å tydeliggjøre et maksimalt omfang på slike trekkordninger.

Pålogging og "signering"

Bankens melding om pant i oppgjørsbeløpene og varemottakernes bekreftelse om at de stiller seg som garantister, er rettslig forpliktende erklæringer/disposisjoner. Finans Norge legger imidlertid til grunn at disse erklæringene også kan gjøres elektronisk. Videre legges til grunn at det er tilstrekkelig sikkerhet for at disse er avgitt av rette vedkommende og ikke er blitt endret når de gjøres av bankenes og vareavtakernes ansatte i en pålogget sesjon og Produsentregisteret dessuten fører logger over det som går gjennom systemet. Første versjon av systemet vil benytte Produsentregisteret sin løsning for pålogging og signering. Bruk av BankID kan komme som en senere utvidelse.

Kostnader. Tildeling av påloggingshemmeligheter

Løsningen som er utviklet har hatt en kostnadsramme på 3,3 millioner kroner. I tillegg vil det påløpe oppstarts- og driftskostnader i 2015, stipulert til ca 550.000 kroner. Halvparten av dette skal dekkes av bankene som tar systemet i bruk. Den andre halvparten dekkes av Landbrukssamvirket og KLF. Prisene er eksklusive mva.

Videre vil det påløpe årlige drifts- og vedlikeholdskostnader, foreløpig stipulert til ca 950.000 kroner (eks mva). I dette beløpet er inkludert de årlige kostnadene til rapportering av omsetningstall for den enkelte produsent samt beregning av garantiansvar i ordningen. Dette har tidligere blitt fakturert bankenes datasentral som har viderefakturert den enkelte bank. Bankene som benytter systemet må også dekke halvparten av drifts-/vedlikeholdskostnadene.

Det må kunne forventes at den enkelte banks besparelser på å ta systemet i bruk og dermed slippe manuell behandling av notifikasjonsprosessen, vil være større enn kostnadene. Det kan også påregnes at informasjonsflyten og dermed saksbehandlingen vil bli bedre og raskere med det nye systemet.

Det er Produsentregisteret som fakturerer bankene for kostnadene. Både utviklingskostnadene og driftskostnadene blir fordelt mellom bankene ut fra antall driftskredittkontoer. Fakturering av bankene for utviklingskostnadene skjer etter hvert som

den enkelte bank får tildelt påloggingshemmelighetene. Ut fra dette legger vi til grunn at faktura for utviklingskostnader og stipulerte driftskostnader for 2015 vil bli sendt ut i andre halvdel av september 2015. Faktura for stipulerte driftskostnader i 2016 vil bli sendt i januar 2016.

Løsningen blir obligatorisk fra 1. januar 2016

Det forventes at løsningen vil være klar til å tas i bruk fra september 2015. De som ønsker vil da kunne ta løsningen i bruk. For at løsningen skal fungere hensiktsmessig, er det imidlertid nødvendig at den brukes av alle, og – forutsatt at det ikke oppstår noen forsinkelser – vil det derfor bli obligatorisk for alle banker og varemottakere som vil være med i driftskredittordningen å ta den digitale løsningen i bruk fra 1. januar 2016.

Mer informasjon

Det vil bli satt i gang et arbeid for å beskrive den nye digitale notifikasjonsløsningen i håndbøkene for driftskredittordningen. Finans Norge og Landbrukssamvirke vil også gjennomføre møter med informasjon om driftskredittordningen generelt og det nye systemet spesielt. Slike møter er planlagt gjennomført:

- torsdag 8. oktober 2015 i Oslo,
- torsdag 22. oktober 2015 i Stavanger og
- tirsdag 10. november i Trondheim.

Finans Norge vil sende ut invitasjon og program senere.

Produsentregisteret vil også utarbeide en mer detaljert håndbok/manual for selve den tekniske løsningen. Produsentregisteret vil også vurdere behovet for å tilby kurs i praktisk bruk av systemet.

Innmelding av person som skal tildeles påloggingshemmeligheter

[Vedlagt skjema som bes sendt til Produsentregisteret snarest mulig og senest 1. september 2015.](#)

Med vennlig hilsen
for Finans Norge

Gunnar Harstad
spesialrådgiver